

KIS-CZELL ÉS VIDÉKE

KÖZÉRDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG.

Megjelen minden vasárnap.

Jellege: »Küzdelem az igazságért!«

Előfizetési ár:

8 kor. | Negyedévi . . . 2 kor. — 51.
4 „ | Egyes száma ára — „ 20 „

Szerkesztővel értekezni: naponként 4—6-ig.

Felelős szerkesztő:
HUSS GYULA.

Helyettes szerkesztő:

K Á L M Á N P Á L.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kis-Czell, Gyarmathi-tér 76. szám. Ideintézendők a lap szerkesztésének és anyagi részét illető minden küldemények. Névtelen levelek figyelembe nem vételnek.

A tanítók ügye.

Az a kínos ügy, mely pár héttel ezelőtt egy fővárosi hírlapíró-társunk kis fiacskájának az iskolában a tanítója által történt tettleges megfenyítéséből keletkezett, mint szélesebb és szélesebb hullámokat vet és immáron az egész ország közvéleményét foglalkoztatja.

Önkénytelenül felmerül agyunkban a kérdés: érdemes-e ilyen csekély dologból ekkora komédiát csinálni? Igen, komédiát, mert bármennyire igyekeznék is az igen tisztelt érdekeltek és kevésbé érdekeltek író és ékes beszédekkel deklamáló urak komoly arcot vágni, végtére is nevetségessé fognak válni, akiket majd az egész ország kaczag. Hátha még a külföldön is híre megy, ott fognak ám csak igazán mulatni a barbár magyar nagy érzékenykedésén, ahol gondolják bizonyára, rózás állapotok lehetnek, mikor az egész ország figyelmé napokon, sőt heteken keresztül egy meglegyintett kis iskolás fiúra irányul.

Elismerjük, hogy rosszul esik a szülőknek, ha meghallja, hogy a gyermekét megverték, annival is inkább, mert ezáltal jogaiban érzi magát sértve, lévén a testi fenyegetés a jelen kor társadalmi felfogása szerint egyedül és kizárólag a szülők joga, mely jogot azonban a modern nevelési

elvek követői csak a legvégső esetben gyakorolnak. De ha mégis előfordul, hát a nagy nyilvánosság elé kell vianni? Nem hinnők, hogy csak egy is akadna olvasóink között, aki erre a kérdésre igennel felelne. Nem, különösen abban az esetben, ha ezt a látszólagos jogsértést a gyermek második atyja, a tanítója követte el és pedig tisztán animozitás nélkül, tisztán a rend és fegyelem érdekében.

Általános emberi gyengeség, hogy a hol az értelmi és szellemi erőnk kimerül, ott fölünyünk érvényesülésére fizikai erőnket vesszük, mint végső eszközt a harcban. Tessék már most elképzelni egy szegény tanítót, aki az iskolaterem poros levegőjében naponta öt hat órán keresztül mást sem tesz, mint csupa serdülő pajkos gyermekeknek magyaráz — mit tegyen, ha munkája közben mindentalan zavarják? Intse, vagy korholja meg a rakoncátlan kodót? De mikor az mitse használ. Hisz az az uri gyermek igen jól tudja, mert sokszor megmondták neki odahaza, hogy a tanító szegény ember, akinél a papa sokkal nagyobb ur! Ugy nem csoda, ha a tanító idegessé válik és hogy tekintélyét a többi tanítványával szemben megőrizze, a végső eszközhöz, a testi fenyegetéshez folyamodik.

Különösen elhibázott dolog egy ilyen

speciális esetből általános következtetéseket vonni le s egy ember esetleges hibájáért egy egész testületet felelőssé tenni. Meglehet, sőt bizonyos, hogy más iskolákban is fordulnak elő hasonló esetek, s valamint, hogy abban a korban is neveltek jellemes és önzetes embereket a magyar tanítók a hazának, mikor a testi fenyegetés a rendes fegyelmi büntetések közé tartozott, azonképen nem állíthatja elfogulatlanul senki sem azt, hogy ma is nem vonának esetek, mikor az indokolt. Felesleges fáradság a gyermeket már serdülő korban olyan tulajdosság nagy fokú érzékenykedésre tanítani, mert ugyanis megtanulja azt magától is, mint ahogy a mindennapi életben oly gyakran tapasztalhatjuk.

Tévedés volna azonban azt hinni, hogy mi az iskolai verekedést pártoljuk, sőt ellenkezésképpen azt, mint a legvégső eszközt tartjuk csak megengedhetőnek, mert a szélsőségeket mindenben és így a tanítói szigorúság tekintetében is elítéljük. S nem hisszük, hogy volna ép elméjű és egészséges gondolkodású ember hazánkban, aki az iskolát a gyermeke kizárólagosá kivánná alakítani. Nem, ezt nem akarja senki és pedig első sorban maguk a megvádolt tanítók tiltakoznának ellene. Felette sajnálatos dolog is volna az, ha az engedelmese magyar fiukon nem fogna a jószág

TARCSZA.

Csüggedés.

Meg nem késő, nincs veszve semmi,
Le még nem hajtom a fejem.
A fegyvert, mit kezembe tartok
Gyáván le még nem teszem;
Török előre hajthatatlan,
Bár jól tudom, hogy végzetem,
Mit epedek szomju ajakkal,
El én azt sohasem érhetem.

Szépséges arcod, oh Igazság,
Tiszta fényben ragyog felém,
Lázás, emésztő gerjedelmek,
Erőtlök megismerem.
Tudom mi szép, mi nagy van
És mégis, mégis jól tudom,
Amire küzdök, mire törekszem,
Elérni azt sohasem fogom.

Edes siker virágot nem hnt
Utamra, jól tudom soha;
Asszony szerelme nem vigasztal,
Sivár a sorsom, mostoha...
Egy fekete démon kísér csak
Által a kopár életen,
Melyben miért szegény szívem fáj
El én azt sohasem érhetem...

BÁTTASZÉKY LAJOS

Somlyó.

— A „Kis-Czell és Vidéke” eredeti tarcsája. —

Geológiai, történeti és borászati szempontból nevezetes.

Síkságból emelkedik ki, mint az egyiptomi piramisok. Ugy látszik egy nagy geológiai háború emléke, mert vulcanicus képződmény. A bazalt hegyek mintaképe Három különböző kupaczeletből áll. Széles alját jókora lapos kup képezi. Ezen aztán még egy kisebb gömbölyded kup áll. A körülötte elterülő síkság bármely oldalról tekintve szimmetrikus.

Alján terülnek el a szőlők egész a felső rész párkányáig. Meredek sziklák után terjedelmesebb fensík következik, melyen a buza is megterem.

Talaja többnyire agyag s bazalatos, lávasalakokkal kevert. A hegy belseje pedig tömör bazalt.

Tetejéről, mely a tenger szine fölött 460 méterre emelkedik, egy homoru síkság után Tátika, Csobáncz, Badaacsony, Kis-Somlyó és Ság-hegye látszanak. Mintha megannyi testvérck volnának, alakjuk, rétegeik hasonlóak és borteremők.

Somlyó kiváló természeti fekvése s borteremő jellege már a középkori olygarchák figyelmét felhívta. Hogy nagy kincsnek tartották, mutatja az éjszaki oldalára emelt lovagvár, mely a XIV.

században már fennállott. Mert 1379. évben Zsigmond király ifjabbik Gara Miklós és Janosnak adományozza. 1457-ben a Gara-család birtokából a győri püspökségbe megy át, innét pedig az Anthimi családéba.

1464-ben a veszprémi káptalan előtt egy nagyobb hatalmaskodás tört fejeztek be, melyet Tapsonyi Anthimi Iános a várat erőszaklatl elfoglaló Ostffy Ferencz ellen tolytatott. De felperecs kerestetől elállott.

A szájhagyomány azt tartja, hogy Kinizsi Pál is volt ura. Sőt mutogatják is a sziklát, hol kedvesével, szép Lenkával együtt napnyugatkor üldögléni szokott.

Somlyó később ujra királyi kézbe kerül. Mert 1495-ben királyi adomány útján a hatalmas Bakacs Tamás szerzi meg. Ez végrendeletileg cördői Barkócz Fétérnek hagyja.

1603-ban Nádasdy Tamás Ugod és Devescer várakkal együtt a Somlyót Megyeri Imre és neje Viczay Margitnak 1600 magyar forintért adja.

Mig nem valószínűleg több gazdát cserélvén, az Erdődy (Barkócz) család birtokába viassza került s a vár és a fensík ma is az övé.

Ez a sok birtokcsere és küzdelem, mit a Somlyóért folytattak, mutatja, hogy borát már régen nagyra becsülték.

Sőt 1511-ben, biztos, hogy Somlyón már

s csak a testi büntetés tudná őket fegyelemhez szoktatni.

De valamint nem helyeseltük az iskolai incidenseknek nyilvánosság elé való vitelét, azonképen helytelenek tartjuk magának a főváros tantestületének az eljárását is ez ügyben, mely a kellő határon túl lépett akkor, midőn az esetet szinte mondhatnók, felújítá és azt a sérelmes hírlapi közleményt, mely ezt az ügyet először publikálta, az összes tanítóság megsértésének deklarálta. Leghelyesebben jártak volna el akkor, ha a csatlakoznak hivatali előjárójuk, Verédy Károly kir. tanfelügyelő határozati javaslatához, mely a vádat, mint a tanítókat méltatlanul bántalmazó sérelmet egyszerűen vissza akarta utasítani és ezzel az egész ügy felett napirendre térhetek volna.

Még csak a fiatalság barátaihoz és első sorban a szülőkhöz van néhány szavunk. Ne mindig má-ban keressék a hibát, hanem nézzenek gondosan utána az események fejlődésének, ha valahol hasonló eset fordulna elő s meg fognak győződni arról, hogy bizony sokszor még kevés is volt az a kis cirógatás, amelyel a tanító a család szemfényét illette.

Az egész dologban pedig azt sajnáljuk legjobban, hogy foglalkozni kénytelen ezzel az igazán jelentéktelen semmisséggel, amelyhez sokan annyit tűzel és vehemenciával szóltak, mintha ennek az ügynek az eldőlésétől függne a modern pedagógiai rendszer helyes irányban való tovább fejlesztése.

A közvélemény többsége a tanítókat pártjára állt, így tehát nincs semmi okuk többé arra, hogy ártatlan bántalmazásokat hangoztassák, hanem élhetnek újra a gasztos hivatásuknak, melynek feladatai közé a nevelés és elméleti oktatáson kívül a felebaráti szeretet igéjének hirdetése is tartozik.

TANÍTÓK

A Szombathelyi egyházmegyei római kath. tanító-egyesület „Kemenesaljai Köre” 1900. október 30 án a magyar keresztényiség 900 éves jubileumát ünneplő dísz ószi gyűlést tartott Kis-Czellben a. r. k. fiu iskola felső osztályában.

A díszgyűlést reggel 9 órakor „Te deum”-mal szent mise előzte meg, melyet főd Pálkás Géza esperes elnök celebrált. A szent misén a kis czelli fiu iskola tanulói énekeltek, kiket Hettlinger József kis-czelli kartárs tanított be.

A díszgyűlést több vendég s a kör tagok teljes számban való jelenlétében főd Pálkás Géza esperes elnök nyitotta meg, üdvözlővén a kör tagjait és méltatta a gyűlés külön célját.

Wiebogen Ferenc körelnök szomorodott szívvel jelentette, hogy Hidassy Kornél megyés püspök meghalt. A kör jegyző könyvileg fejezi ki részvétét. Elnöki megnyitójában a vállást, mint nevelési eszközt fejtegette. A kör megéljenzte.

Hymnust a kör tagjai állva énekeltek. Horváth Gyula sitkei kartárs, jubileumi díszbeszédéért a körtől jegyzőkönyvi köszönetet kapott.

Pápai himnusz eleneklése után következett a közgyűlés. Körelnök új tagul jelentette: Gaál Gergely ostfi asszonyfai plébánost pártoló. Marton Vince sági oszt. tanítót, Horváth Róza és Kis Sándor pápóci oszt. tanítót rendes tagoknak. Továbbá jelentette, hogy Mezery Pál volt pápóci oszt. tanító, körünk tagja meghalt. A kör jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét.

Következett a nyűés pontjainak tárgyalása.

A tavaszi gyűlés jegyzőkönyve felolvastatván, Horváth Gyula sitkei és Kiss János simonyi kartársak által hitelesítették.

A központi gyűlés jegyzőkönyve — mivel minden kartársnak meg van — nem olvastatott fel.

Főd Pálkás Géza esperes elnök követhető pályatételt tűzte ki kidolgozásra: „Adassanak elő röviden azon gyakorlati módok és irányelvek, melyekkel a templomi népének egyházi szellemében fejleszthető.” Jutalom 1 darab 10 koronás arany. Csak körbeiek pályázhatnak.

Wiebogen Ferenc körelnök indítvá-

nyozta, hogy a kör alakuljon dalárdává. Tekintve a nehézségeket, a kör napirendre tér fölötte.

Kovács Sándor sági tanító indítványa: Nyomassanak „Szombathelyi Tanítók Háza” felirattal ellátott irkák és a tisztá haszon a szombathelyi tanítók házára lenne fordítandó. A kör által az indítvány elfogadta tott és a körponthoz leendő feiterjesztésre határozatotott.

A tavaszi gyűlés Pápócon fog tartatni.

Végül tisztujtítás. Elnöknek szótöbbséggel Tóth Imre kemenes hógyészi, alelnöknek Gaál Ferenc magyar-gencsi, jegyzőnek Németh Gyula nemes-magasi, pénztárnoknak Varga János kemenes-szent-péteri tanítók választattak meg egyhangulag.

Bírálbizottságba választattak: főd Pálkás Géza esperes elnök, Porpáczai Ferenc kis czelli és Kovács Sándor sági tanítók. Ezzel a gyűlés véget ért.

Németh Gyula.

Nyilt-levél a szerkesztőhöz.

Tek. Szerkesztő ur!

A „Kis Czell és Vidéke” utolsó előtti számában egy tévedesen alapuló közlemény jelent meg, mely az „Erzsébet-Nőegylet” egyes tagjai, valamint a vezetőség ellen indokolatlan kirohanást intéz.

Mint a jelzett egylet titkára tiltakozom az inkriminált cikk tartalma ellen, amennyiben hiteles adatokkal bizonyíthatom, hogy a vezetőség minden tekintetben megfelelő emberbaráti kötelességének.

Ami a gyűlés folyamán egyesek által tett nyilatkozatokat illeti, azokra néve csak az a megjegyzésem, hogy azok inkább magánjellegűek voltak és nem a nyilvánosság elé szánják.

Kis-Czell, 1900. nov. 6.

Kivált tisztelettel
Kemény József.

Válasz.

Lapunk 43. számában egy „Erzsébet-Nőegylet” czimtel viselő cikk jelent meg, melyre a fenti nyilt levelet kaptuk. Véleményünk szerint ez a nagy felbuzdulás azt mutatja, hogy abban igen sok igazság foglaltatott.

voltak szőlők. Tanusítja ezt Somlyóvár helyi község levéltárában feltaálható okirat, mely a Boldogasszony-szerzet apácáinak a vásárhelyi Szent-Lampert egyházába való „helyzetéről” szól. Ez megemlékezik arról, hogy Szt. Lampert egyházának három szőlője legyen. Ezek a Szőlők Szent-Margit kápolnája körül feküdtek. A kápolna ma is áll s az okiratban említett szőlők egyikét ma is templom-szőlőjének nevezik.

A somlyói bor kitűnő hatásáról tesz tanúsítást a vásárhelyi apácák szertelen rakoncátlanokodása és megrendszabályozása, mit egy XVI. századbéli okirat említ.

Talán innen datálódik a böcs közmondás: „Somlyói bor fiatalnak mérge” . . .

Sőt a XVI. században már élénk borkereskedés is folyt e tájon. Különösen lengyel kereskedők szállítottak a somlyóit, mit a lengyel arisztokracia kedvelt.

A lengyel borkereskedők nyomát mutatja az a régiségi lelet, melyet néhány éve egy somlyóvársárlói földműves a hegy közelében talált. Egy edényben a következő feliratu pénézek voltak: „D. G. Rex. Po. D. Li. Sig. III. 1590.” Tehát III. Zsigmond lengyel király idejében jártak erre.

Kisfaludy Sándor „Somlyó” czimű történeti regéjében, mely a XVI. században játszik, így énekel: „Életéért a gazdának Somlyó aranycepből vidám kedvet ivának” . . .

Nem hiába van a hegynek ilyen nagy mulja,

de a szőlőművelés igen előrehaladt stádiumban is van. Ezt mutatja az a külső körülmény is, hogy a filoxera pusztítása dacára kevés rajta a kopasz terület.

Szájhagyomány szerint itt legrégibb idő óta a „rak”, „sziget” és „fehér bajor” fajok honosak.

Négy borvidéke van: a somlyóvár-sárlói, a dobai, szőlősi és jendí. Legjobb minőségű bort a vásárhelyi rész adja, mely a délkeleti oldalt foglalja el. Itt terem az igazi jó somlyói, melynek színe világos, zöldesbe átjártos arányszárga, csupa tuz; ize pedig gyengéd savankás. A dobai részen termett színe sötétebb, illatosabb, de savanyúsága már kirívó, mint a vásárhelyi. E két ellentét között átmenet a jendí, melyben a vásárhelyi és a szőlősi, melyben a dobai tulajdonságai tulnyomok.

A somlyói bort önmaga dicséri legjobban, de külföldi hírnevéért igen sokat, talán legtöbbet gróf Zichy Manó tett, ki a század közepén nagy áldozatok árán az angolokkal megkedveltetvén. Londonban teremtett számára piacot.

Somlyói szőlő kultúráért igen sokat áldozott Ranolder, volt veszprémi püspök, ki a vásárhelyi rész legkimagaslóbb pontján óriási költséggel egy azelőtt hasznavehetetlen területet termővé tett.

Jelenleg kiválóan rendezett szőlő a csiatérczita rendé, mely a hegy legkitünőbb részén fekszik. — Rupprecht-féle, Esterházy Ferenc gróf

devescéri nagybirtokosé, ki Somlyó vidékén az amerikai telepítésben régi uttörő. Megemlékezők Eszterházy Mihály gróf cseklézi nagybirtokos remek fekvésű szőlője s a sok kitűnő közül még a vár jelenlegi uráé, gróf Erdődy Ferencé.

Bizony megérdemli ez a tájék, hogy a turisták is gyakrabban felkeressék. Azok, kik a Balaton táján járnak, ide is könnyen ellátogathatnak Badaconsytól kocsin 3 óra járás, akik pedig a stájeri alpok felé utaznak, éppen utjukba éjthetik.

Bőven megjutalmazza a fíradásigot, mert a Balaton után a Dunántul legzebb látványossága. Tetejéről fenséges kép nyílik le Balatonnak s föl a stájeri hegyekig. A komor, gyönyörű építmódoru lovagvár omladéka között megláthat a lelket a történet muaszja. Elvonnak szeméink előtt a hatalmas Garák, a dicső Kinizsi, a gazdag erdődi Barkóczok udvar tartása, a vitéz tornák, a vadászatok s az ostromok . . .

De a pusztuló romok között egy nagy kibékítő tanulságot is sug fülünkbe Klio. Ime: az olygarchák egykor megviharlan vára összezsúrt s helyette a volt jobágyok munkája pompásnak körüskül a hegy oldalán. Minden fennálló tőke a szorgalom halhatatlan jelképe, mely a somlyói borral messze világgá viszi a magyar jó hírt!

Dr. Bognár Mályán.

Tevedni emberi dolog. Megengedjük, hogy valamilyen tevedtünk, de azt kerekén tagadják, hogy a czikk ellen is „indokolatlan” kirohanást tartalmazott volna. Az egyáltalán nem volt kirohanás. Hogy pedig indokolatlan-e, vagy sem? — az még eldöntetlen kérdés, de hajlandók vagyunk a megoldás elé lépni. Majd akkor meglátjuk, indokolatlan volt-e a „kirohanás”.

De mi nem elégszünk meg a sablonos tiltakozással. Miután az egylet igen tisztelt titkára „hiteles adatokat” emleget, tisztelettel kérjük, hogy azokat emlékezősünkre, illetve a nyilvánosság elé bocsájtani sziveskedjék.

Tiltakozni nagyon könnyű dolog, de annak elfogadható alapot is kell adni.

Hogy a gyűlésen tett kijelentések hova voltak szárvá, hova nem. — ahhoz nekünk nemmi közünk. A czélzott nyilvánosság egy olyan hangosan kiejtett közbeszólas volt, amely nem tekinthető magánjellegűnek, mert az a tagsági díj fizetésére vonatkozott.

De eltekintve ettől, nem értjük, hogy az igen tisztelt titkár ur mit ért magánjellegű kijelentés alatt egy nyilvános gyűlésen. Hiszen az egylet alapszabályai a belügyminiszter által jóváhagyottak, ami azt jelenti, hogy az nyilvános. Ebből az következik, hogy minden ott történt dolog a nyilvánosság elé tartozik. — A tiltakozásnak az ilyen módját tehát annál kevésbé fogadhatjuk el, mert czikkünk inkább egy buzdító szózat volt az együlethez, nem pedig kirohanás. Mindaddig tehát, míg a jelzett híreles adatok kezeink között nincsenek, megmaradunk előbbeni álláspontunknál.

De azért, hölgyeim, csak működjenek jó szívvél és emberszeretettel.

HIREK.

— **Zollnerék nyilatkozata.** A „Vasvármegye” csiúttörtéki számában Zollner Ferencz, Béla és Reisinger Adolf jánosházai lakosok lapunk mult számában rájuk vonatkozó közleményre egy terjedelmes nyílt-terben felcinek, melyben többek között rosszhiszeműséggel és elcsúszással vádolnak. Nem akarunk bővebben reflektálni nyilatkozatukra, csak azt jelentsük ki, hogy benünket rosszhiszeműség már csak azért sem vezetett, mert őket személyesen nem ismerjük, hanem csak hírből, ami nem valami hízegő reájuk nézve. Mi csak a szaraz tényállást adtuk elő, amihhez pedig jogunk van, miként mi előadtuk, hanem nekik van igazuk. Hát jól van! E felett nem vitakozunk, majd ezt eldönti a szombat-helyi kir. törvényszék, mint büntető bíróság. Várjuk meg tehát az eredményt és akkor beszélünk. Hogy a közleményben elferdítés nincs arról meggyőződhetünk, ha összehasonlítjuk a feljelentést és a közlemény tartalmát. Ez az eset azonban aligha volt az utolsó. Egyelőre tehát várjunk türelmemmel. — Eltekintve attól, hogy lapunk felállítás szerkesztője hetek óta nem működik közre sem a kis-czelli, sem a devecseri lapja szerkesztésénél, a svindler-társaság nyilatkozatában személyét érintő galád tamadásért ellenük a feljelentést az illetékes bíróságnál megtette. Így Zollnerék brutális támadásával legkevésbé foglalkozik lapunk felállítás szerkesztője, helyette elvígázt az majd a bíróság. — A mi a „Vasvármegye” piszkos kommentariját illeti, arra felelős szerkesztőnk válasza lapunk más helyén.

— **Hymen.** Gaál János m. á. v. állomás felügyelő a kötelezségtudás e derék mintaképe, f. hó 10-én eljegyzett helyben özv. Szarka Lászlóné kedves és szeretetre méltó leányát, a szép Ilonkát. Fogadják szívből jövő ószinte üdvözlésüket.

— **Dalárda gyűlés.** A kis-czelli férfi daloskór ma délután 2 órakor a városháza tanácstermében közgyűlést tart, melyre a kör jóakaróit és barátait tisztelettel meghívja az elnökség.

— **Közza hir.** Pénteken számosan azon kérdéssel fordultak szerkesztőségünkhez, igaz-e, hogy felelős szerkesztőnk: Huss Gyula meghalt. Miután az egész város tele van ezen hióbírral, sőt sokan részvétüket is kifejezték, ezennel kijelentsük, hogy Huss Gyula, hal' Istennek él, sőt talán nagyon is él. Üdvözlötet küldi mindazoknak, kik iránta érdeklődtek. Ha vannak is néhányan, kik igaz és nyílt természetűek, a más világra

kívánják, azok oly keveset árthatnak neki, mint szunyog az országlank.

— **A kis-czelli korcsolyás egylet** ma délután 2 órakor tartja alakuló gyűlését a „Sas” szállodában. Érdeklődők szivesen látnak.

— **Műkedvelő előadás.** A keneseszentmártoni „Önképző-kör” 1900. évi november hó 11-én özv. Pótyondy Zsigmondné-féle épületben pénztára javára műkedvelői színi előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Ez alkalommal színe kerül: a „Czigány”. Belépti díj: 1-ső hely 1 kor 60 fil, 2-ik hely 1 kor, 3-ik hely 60 fil. Felülfizetések a Jótékony czél iránti tekintetből köszönettel fogadtatnak. Kezdeté este 7 órakor. Jó zenéről, izletes ételekről és jó italokról gondoskodva lesz.

— **A vitéz pinczér.** Nem annyira a személyre, mint inkább a bor virtuskodott Szabó Imrében, a „Korona”-szálloda főpinczérjében f. hó 4-én éjfel. Ugy 1 órakor elkezdte zörgetni a „Központi”-kavéház ajtaját és bebocsájtást kévelt, mit a záróra elmultrára való tekintettel meg nem kapván, beütötte a nagy ablakot; mikor ezért rendreutasították, holmi „gazember, hitvány, conggy fráter” szép jelszókkal tisztelte meg a kávéház főpinczérét. Végre is a csendőrség expedáltta haza az illuminált vitézt, ki ezen fizikandozásért felelni fog a szolgabíroság, mint a járásbíroság előtt.

— **Csak 4 koronáért 200,000 korona nyerhető.** Különösen kedvező nyereség esélyeket nyújtanak az 5 Felsőegye által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18 122 sorsjegyre 418 640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Allami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyeket szőlő megrendelések a Nemzeti-Pénzügyi Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella-tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beakadésszenek.

— **A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti árakon és meggyeznek** hogy ez egyuttal az ország legnagyobb osztálysorsjegyelárusító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyököt és biztonságot nyújtja.

— **Medgyeasi Alajos,** ez az ügyes kezu fiatal rajzoló nap-nap után kapja a főmeges megrendelést. A kész képek a megszólamlásig hűven vannak készítve. A nagy megrendésekre való tekintettel itt tartózkodását is meghosszabbítja.

Az iszapvulkán salakja.

Válasz

a „Vasvármegye” kirohanására.

Mint a dühöngő tüzökadó Etna, tört ki az iszapvulkán salakja, a „Vasvármegye” című hétprobás mameluk sápujság, mely ismeretes talpnyalásban felfelé és mely több oldalról agyon van szubvenzionálva többszöri átvédléséért. Az e hó 8-án megjelent 89. számában a hírdett Zollner és társai jánosházai rém-fírmát veszi pártfogásba a „Kis-Czell és Vidéke” ellenében — egy két és fél hasáb terjedelmű, busásan megfizetett nyílt-ter közlemény viszont szolgálata ídjében, hirovatában nőt nekem és lapomnak ez a simitatlan s Zulukaffer-tónusban írott sápujság. A „Vasvármegye” ezen eljárása mindent magánvisel, csak azt nem, amit kellene: a tisztességet. A tisztességes magyar sajtóban eddig legalább s szokatlan dolog volt a megnyílt-tereztet egyént még a szerkesztőségnek külön is megtámadni és egyet ütni rája. Ezt a legujabb ban dít a mód szert a nagyképi sajujság talalta fel, persze jó fizetésért, amint ezt alább majd kimutatjuk.

Engem a „Vasvármegye” brutális támadása legkevésbé lepelt meg, tudtam, hogy előbb-utóbb kitör ez az iszapvulkán s ellenem is terjeszti undok salakját. Most volt alkalma csak kenyéririgységéből fulánkját kiacszteni: kirohant tehát teljes gőzerővel.

Am válék dicsőségére.

Hogy a „Vasvármegye” minő magatartást szokott követni lapárszával szemben, alább bemutatunk egyénehat izleltől; ebből megítélheti a közönség, hogy a magát erősebb ról feltolni akaró nagyképi sápujság eddigi eljárásából nagyon is kilátszik a lólab, vagyis a kenyéririgység.

De hát beszéljenek a tények:

A Köröndemen megjelenő „Rábavidék” ez lap szerkesztésétől ezeltől három évvel vissza lépett Rábai Zsigmond felelős szerkesztő, kinek helyébe nevezett lapnál Fülöp József evang. lelkész lépett a „Vasvármegye” ebben az időben megtámadta Fülöp Józsefet, hogy mert elfogadni pap léte a „Rábavidék” szerkesztését. Ha nem bír meg a lap egy külön szerkesztőt, szüntessék azt be, — vélekedett a nagyképi, min-

denható sápujság, abban a reményben lévén, hogy a köröndi járásbíroság árcvetsi hírdettései ő hozzá kerülnek. Fülöp József azonban erőlyes hangon tiltakozott a pimaszkodó fogadatlan prókátorsága ellen, mire ekkor alaposan bekerült a farkát, látván, hogy sunyi terve nem sikerült, hát nagybölcsen elhallgatott.

Egy ideig aztán még csendben maradt a sápujság. De csendes nyugalmát megzavarták hamarosan. Megszületett Kis-Czellben a „Kemenesaljai Lapok.” Mint a bősült országnál riadt fel a „Vasvármegye”, mivel pedig sápu elvészéről lévén szó, kiadta firkonczainak a jelszót: agyon kell ütni a kis-czelli lapot. És nagyot ütöttek az akkori kis-czelli lapon, mely nem sokára meghalt...

A „Vasvármegye” ismét édes alomba merült; a tenger csendes volt körülötte, vihartól nem kellett tartani, a matrózok kapitányukkal együtt élvezték úzer munkájuk gyümölcsét. De egyszer csak recsegés-ropogás hallatszik a hajón, egy kis léket kapott újból a „Vasvármegye” és megszületett Sáváron a „Sárvárvideki Hírlap”. Derült égből a hirtelen lecsapó villám nem okozhatott nagyobb ijedelmet, mint a sárvári lap megszületése okozott a „Vasvármegye” nek. Még fel sem osudtak jól e meglepetésükből és jedségükből, újabb csapás érte őket. Feltámadt az agyonütött kis-czelli lap „Kis-Czell és Vidéke” címen. Ennyi csapás ugyancsak elég érez köbelnek! — különösen, ha a 6—700 frt anyagi kárt okoz. Elég volt ez a „Vasvármegye”-nek is. Mivel a lapokat betiltani nem tudta, megkeveredett az iszapvulkán: epéje s azorka salakját az „avatatlan” lapokra, mert hát azok ki nem mulnák — szerinte — másképp ebből az ujságeggyedáruságot még mindig nélkülöző árnyékvilágból. Csakhamar kinálkozott a jó alkalom; a sárvári lap a nyáron megkürtözta tisztességes szolid hangon egy ottan tartott táncmulatság alkalmából a vendégfős kiszolgálását, ki megharagudott ezért s egy hosszú nyílt-terben felelt a „Vasvármegye”-ben a sárvári lapnak. Itt volt ismét a jó alkalom a sápujságnak, hogy egy úttér mérjen a győlött kollégára. Segített a nyílt-ter rovathoz és a sárvári lapot elnevezte „zulupak”-nak. Hogy mi címen szolgált rá a „Sárvárvideki Hírlap” a zulupak címre, azt még a Zulukaffer, mandarin értelem irkonczai sem tudnák megmondani; de hát ez divatos elnevezés most a sápujságnál.

E kirohanás után ismét pihenőt tartott a „Vasvármegye”. Prédára lesett, mint a ragadozó vadállat, — czuttal csekélységem és lapom irányában. Elnevez engem „bégum gépigyűzőnek”. Nincs más válaszom rá, mint az, hogy arczátlan hazudik. 15 évet töltöttem el becsülettel a kereskedelmi pályán és erre mindenkor büszke vagyok.

És higgye el a sápujságban utazó „Vasvármegye”, hogy egy a kereskedelmi téren mozgó tisztességesség ügynök, ki hivatását tisztességesen tölti be, mindenkor többre becsül, olyan szerkesztő, akit beajánlanak egy függetlenségű laphoz bizalmukkal helyezni bele a vezető pártfőnök és ezt azután úgy köszöni és hálálja meg, hogy az ellenpártnak minden titkot elárul, maga is nagy óvatosan átszöki az ellentáborba s pénzért adván el meggyőződését, elvét...

Hogy a „Vasvármegye” kekedős közönyt kelet hullat a jól fizető Zollner-társaság tagjaiért, azt értem. De azt máis sehogy sem tudom az én „avatatlan” hírlapiról eszemmel megérteni, honnét vette a jánosházai Zollner-társaságról a „jó hírnevet”. Ezen a jöhírneven bizonyára legjobban nevetnek most jánosházán. Hát t. nagyképi „Vasvármegye”! — ha a jánosházai közkereseti banda állítólagos jöhírnevéről akar meggyőződést szerezni, ne rajnája fáradságot, tekintsen be a kis-czelli, süncigé, tapolczai, devecseri kir. járásbíroságok iktató könyvébe, hol megtudhatja miéle jöhírnevet ezig a Zollner és társai firma, mely jó sáput fizetett a „Vasvármegye”-nek, a miért azt publikálta, hogy infamis módon hurcoltattak meg a „Kis-Czell és Vidéke” „zulupakban” a jánosházai ártatlan fehér báránnyak.

Ugyan ne tréfáljon velünk a Zulukaffer mandarin. Hát nem tették meg feljelentésüket Bereczek a jánosházai báránnyak ellen? Nincs a sajtónak meg az a joga, hogy egy ilyen szenzációs bünügyi feljelentésről közönségét értesitse? Be kell várnai a sajtónak, míg az úgy jobbra vagy balra eldől?

Ha szabad a „Vasvármegye”-nek Beczry Ödön ügyvéd bünügyéről értesíteni közönségét, engedje meg nekünk is, hogy a jánosházai báránnyak ellen beadott bünügyi feljelentésről értesíthessük közönségünket. Már aztán akár megengedi ezt a sápujság, akár nem, mi édeskeveset törődünk vele.

Az arczátlan támadás minden sorából kitünik, hogy a „Vasvármegye” minő jól lett megfizetve a jánosházai báránnyak által. Szinte lát-

